

SPEECH BY H.E. I. SAFA GIRAY, MINISTER OF
NATIONAL DEFENCE OF TURKEY

Mr. President,
Mr. Governor General,
Mrs. Prime Minister
Mr. Prime Minister,
Excellencies,
Esteemed Veterans,
Distinguished Guests,

We are gathered here today to commemorate the 75th anniversary of the Gallipoli Campaign which has a distinct and important place in the history of our nations.

It is my pleasure to welcome you all to the commemoration ceremonies of this Campaign which was one of the fiercest battles of the First World War but at the same time one in which the distinct virtues inherent in mankind were so widely displayed.

It is a true pleasure and honor indeed to have a very high level representation from all countries involved in this battle. But, to have the veterans among ourselves who did the actual fighting, now with friendly and brotherly feelings towards each other gives us reason for special joy and adds to the meaning of this ceremony.

History is the best teacher if we know to make use of it. Comprehension and correct interpretation of the past, illuminates the future. One of the very fundamental qualities that makes a community a Nation is the existence of a sense of history. Nations are glorified as long as they accept their own past in its entirety and pay tribute to those who had contributed to its making, passing this on to the future generations.

These are precisely the reasons why our togetherness here in friendship and solidarity to mark the 75th anniversary of the Battles of Gallipoli is so important.

With these commemorations, we pay tribute and respect to all those fine young men who had sacrificed their lives on this soil for their ideals and their country and to all our veterans. I salute with due respect those who had fallen here and the veterans still alive.

I would like to express my deep appreciation and gratitude to all those, and in particular to the members of the Returned Services League of Australia, Returned Services Association of New Zealand, Royal British Legion of the United Kingdom and the Turkish Veterans Association who have always contributed not only to keep alive the memories of the Battles of Çanakkale but also to nourish and pass on to the future generations the feelings of friendship and mutual respect based on the solid foundations of these memories.

I would like to take this opportunity to make another point. Mustafa Kemal, the distinguished Commander at Çanakkale, formulated the fundamental principle of the Turkish Republic as "Peace at Home, Peace Abroad". We strictly adhere to this principle. To prevent the re-emergence of conditions compelling us to fight other wars, we are also making an effort to modernize our armed forces, thus to have them as a supportive pillar of our peace policy based on deterrence and stability around us. What we really owe to the fallen who lie here is to establish a strong and durable world peace, to maintain it and to make every contribution towards this end. In this connection, I cannot overemphasize my happiness over the fact that, in cooperation with all countries sharing peace and democracy ideals, we are making every effort for the realization of this goal at various fora.

YENİ ZELANDA GENEL VALİSİ TARAFINDAN 25 NİSAN 1990
TARİHİNDE GELİBOLU SAVAŞLARINI ANMA TÖRENİNDE YAPILAN
KONUŞMA

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Turgut Özal, Milli Savunma Bakanı Sayın Safa Giray, Çanakkale Valisi Sayın Muzaffer Ecemiş, birçok ülkeden gelen değerli Konuklar,

Konuk Delegasyonların heyet başkanları adına, bu sabah dinlediğimiz ve hepimizi duygulandıran "hoşgeldiniz" konuşmalarına cevap vermekten onur duymaktayım.

Bundan 75 yıl önce 19. Türk Tümeninin komuta karargahı Çanakkale'de bulunuyordu. Komutanları genç bir yarbay olan Mustafa Kemal'di. Eğer Müttefik kuvvetlerin generalleri onun askeri sicilini ve özellikle daha 4 yıl önceki Balkan savaşları sırasında Gelibolu Yarımadasını nasıl parlak bir şekilde savunduğunu incelemiş olsalardı, ileride karşılaşacakları güçlükler konusunda daha gerçekçi bir değerlendirmede bulunabilirlerdi.

Müttefiklerin, Çanakkale Boğazındaki savunmayı arkadan kırmaya çalışarak İstanbul ve Karadeniz yolunu açmak istemelerinin kendileri yönünden geçerli stratejik nedenleri mevcuttu. Sonuç ise, her iki taraf için de maliyeti çok yüksek olan ümitsiz bir hareket olmuştur. Mustafa Kemal, müttefik kuvvetleri çıkartma yaptıkları köprü başlarında mahsur tutmayı başarmıştır.

Bu yarımadanın koylarına çıkartılan müttefik askerlere gelince, onlar için bu iddialı stratejik plan fazla önem taşımamaktadır. Onlar için sadece şu iki soru çok önemli idi. Karşılarındaki Türk hasımlarının ne kadar güçlü ve yenilmez, kendi silah arkadaşlarının da ne kadar iyi bir asker oldukları.

Her iki sorunun cevabını da kısa zamanda aldılar. Burada, dikenler, çalılar ve kumlar arasında, sıcağa ve soğuğa karşı, bıkkınlık ve her gün karşılaşılan mahrumiyetler ölüm ve yaralanmalar içinde 1915 yılının Gelibolusunu tanıdılar ve bazı hususlar aydınlığa kavuştu.

Türk askeri güçlü, dayanıklı ve cesaretli idi. Müttefik kuvvetler de aynı meziyetlere sahip bulduklarını gösterdiler. Yeni Zelandalı asker, Avustralyalı silah arkadaşının cesaret ve atılganlığına saygı duydu. Böylece bu topraklarda Anzak ruhu ve efsanesi doğdu. Askerler kendi bekaları için arkadaşlarına güvenmeyi öğrendiler.

Bundan 75 yıl önce buraya geldiğimizde pek tabii ki davet edilmemiştik. Bugün ise Türk Hükümetinin konukları olarak burada toplandık. Daha sonra Atatürk adıyla modern Türkiye'nin kurucusu olan Mustafa Kemal'in aşağıdaki sözlerinden cesaret almış olarak geri geldik.

" Bu memlekette kanlarını döken kahramanlar, burada bir dost vatanın toprağında-sınız. Huzur ve sükun içinde uyuyunuz."

Bugün, hayatlarını kaybedenleri saygı ile anıyoruz ancak onların bize verdikleri dersi de idrak ediyoruz. Eşlerini kaybeden kadınların, dul kalan anaların, babasını hiç tanıyamamış çocukların, sakat kalan erkeklerin insanlık için teşkil ettikleri kaybı dikkete aldığımızda, savaştan beklenebilecek yararların, ödenmiş olan bedeli karşılayamayacağını anlıyoruz.

Savaşları şanlı olaylar olarak takdim etmek mümkün değildir. 1914 yılında Yeni Zelanda'daki uzak bir çiftlikte yaşayan bir genç orduya katılmak için 48 saat hiç durmadan at koşturmuştu. Onun için bu bir macera idi. Bugün bu olayın tekrarlanabileceğine inanmıyorum. İnsanlar artık bu konuda çok daha sağlıklı düşünabilmektedirler. Savaş heveslileri büyük karışıklıklar yaratır ve arkalarında çok büyük kayıplar bırakırlar.

Atatürk Cumhurbaşkanı olduğu zaman dış politikasının temeli olarak "Yurtta Sulh,Cihanda Sulh" ilkesini kabul etmişti. Bu sözleri gerçekleştirmek ödevimizdir. Herşeyin ötesinde, bunu, 1915 yılının korku dolu aylarında hangi bayrak altında olursa olsun hizmet eden ve sevdiklerinden uzakta hayatını kaybedenlere borçluyuz.

Bütün konuk heyet başkanları adına, bugün bu kutsal yerde bulunmak imkanını bize sağlayan Türk Hükümetine teşekkür ediyorum. Şimdi, sükut etme ve cesur insanların yapmış oldukları fedakarlıklardan ders alma zamanıdır. Boş yere can vermiş olmamaları için tanrıya dua edelim.